

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ”

гр. Търговище, ул. „Иван Вазов” 2, тел: 6 25 29,

e-mail: ou_1_tg@abv.bg, lou.ucoz.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:.....

/ Д.АЛЕКСИЕВ /

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
(2016-2020)**

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 1/ 28.09.2017 г.

Програмата е актуализирана на Педагогически съвет с протокол № 7/22.03.18 г.

Програмата е актуализирана в част III „План за действие по програмата“ на Педагогически съвет с Протокол №10/12.09.2018г.

I. УВОД

Настоящата програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
- Конвенция за правата на детето;
- Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такава в I ОУ „Христо Ботев“, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Приобщаващото образование включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Това изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес, съобразно потенциала и силните страни на децата.

Училището работи за създаването на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

Уязвими групи в I ОУ „Христо Ботев“ са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици, застрашени или жертва на насилие, ученици с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежнаци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа в институцията.

2.1 Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището

За организиране на подкрепата на личностното развитие в I ОУ „Христо Ботев“ за координатор е определен заместник-директора, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

2.1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

а) обсъждане на дейностите за обща подкрепа и обмен на информация и добри педагогически практики между педагогическите специалисти;

б) провеждане на регулярни срещи за преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученик;

в) определяне на конкретни дейности за обща подкрепа насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение или превенция на обучителни затруднения.

2.1.2. Допълнително обучение по учебни предмети насочено към:

а) ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет;

б) напреднали по даден предмет.

2.1.3. Допълнително консултиране по учебни предмети;

Провежда се ежеседмично по утвърден от директора график в началото на учебната година, достъпно за всички ученици.

2.1.4. Кариерно ориентиране на учениците;

Реализирано чрез дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование или професия.

2.1.5. Занимания по интереси включващи ;

Дейности за стимулиране на личностни качества, социални и творчески умения и изяви в областта на науките, технологиите, изуствата, спорта, гражданското, здравното и интеркултурно образование, придобиване на лидерски умения.

Реализира се основно чрез клубовете по проект „Твоят час“ , ГЦДО и Ученическият съвет.

2.1.6. Библиотечно-информационно обслужване;

Реализира се чрез училищната библиотека.

2.1.7. Грижа за здравето;

Осигурени медицински специалисти целодневно в училището и чрез НП „Училищен плод“ и „Чаша топло мляко“

2.1.8. Поощряване с морални и материални награди;

За високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност, учениците се поощряват с морални и материални награди.

2.1.9. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

а) дейности за въздействие върху вътрешната мотивация

б) психологическа подкрепа осъществявана от педагогическия съветник и включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;
- извършване на групова работа с деца или ученици и/или кризисна интервенция;
- работа със средата, в която е детето или ученикът - семейството, връстниците.

2.1.10. Дейности за превенция на обучителните затруднения;

а) допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително оgramотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- за които българският език не е майчин,
- които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, зложени като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;
- които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);
- за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

б) консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

в) логопедична работа.

2.1.11. Логопедична работа – реализира се от училищен логопед за нуждаещи се ученици

2.2. Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда

2.2.1. Създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес

2.2.2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците

2.2.3. Организиране на дейности за превенция на агресията и въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемно поведение.

2.2.4. Прилагане на координирани дейности по превенция и интервенция на тормоза и насилието въз основа на разработения Механизъм за противодействие на тормоза в училището

2.2.5. Групова работа с ученици/кризисна интервенция

2.2.6. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

2.3. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на определен ученик от I ОУ „Христо Ботев“. Оценката на потребностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на потребностите са от следните уязвими групи:

- ученици със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- ученици с хронични заболявания;

- ученици в риск;
- ученици с изяви дарби.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира от ЕПЛР /Екип за подкрепа на личностното развитие / и чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Първо ОУ „Христо Ботев“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на ученика, с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение.

За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА ЗА УЧЕБНАТА 2018/2019ГОДИНА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	педагогически съветник, логопед	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор за приобщаващо образование	до 01.10.18г.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директори	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.11.18г., 01.04.19г.	завеждащ библиотека,	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси	До 15.09.18г.	учители в ГЦДО, р-ли на клубове „Твоят час“	

училището			
Представяне на дейностите интереси на ОДК/ЦМДИ и др.	на по на 15.10.18г	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7	През годината	педагогически съветник, кариерен консултант, класни ръководители	Според плановете на кл. ръководители и ОДК
Идентифициране на ученици със СОП	През годината	класни ръководител, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици от ЕПЛР	През годината	ресурсен учител и екип от ЦПЛРУ	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	Училищен логопед	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	Кл.ръководители, учители, учители ГЦДО	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	През годината	Пед.съветник, психолог от ЦПЛРУ	при необходимост
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно,	Учители, директор	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания, олимпиади и дейности организирани от ученическия съвет	целогодишно,	Учители, директор	
Превенция на обучителни затруднения	През годината	Координатор Преподаватели Класни ръководители Пед.съветник	При установена необходимост
Превенция на насилието и преодоляване на	През годината	УКС за привенция на тормоза Координатор	

проблемно поведение		Кл.ръководители Пед. съветник	
Съвместни дейности МКБППМН	целогодишно, по график	УКПППУ, директор, районна адиминстрация	
Участия в обучения на педагогически специалисти по проблемите на приобщащото образование	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на обединения за ключови компетентности/ОКК/	

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.